

WHITEPAPER

BIJMENGVERPLICHTING BIOLOGISCHE ZUIVEL

Deel 1

Juli 2026, Amsterdam

A close-up photograph of a glass of white milk. The glass is partially filled with milk, and the surface of the milk is visible. To the left of the glass, there are several blades of bright green grass, some in focus and some blurred. The background is dark, making the green grass and white milk stand out.

**DE MEEST KANSRIJKE &
EFFECTIEVE ROUTE**

INHOUDS OPGAVE

03

SAMENVATTING

Verplicht bijmengen de meest kansrijke route

05

WAAROM BIJMENGEN

Marktvraag nodig voor groei bio-landbouw

06

WAT IS BIJMENGEN

Vliegwiel voor een fundamentele transitie

07

HOE BIJMENGEN TE ORGANISEREN

Twee mogelijke varianten

12

HOE NU VERDER

Verkenning en advisering

Wat al jaren in de lucht hangt, gaat nu echt gebeuren: de overheid gaat een grote groep boeren, met name melkveehouders, verplichten om te extensiveren. Om te zorgen dat deze agrariërs een gezond verdienmodel behouden, biedt een omschakeling naar een biologische bedrijfsvoering een goede kans. Een cruciale voorwaarde hiervoor is wel dat de marktvraag naar biologische zuivel voldoende groot is.

Om die marktvraag in Nederland snel en gecontroleerd te laten groeien, zijn er meerdere instrumenten die de overheid kan inzetten. Denk hierbij aan een verplichting om het biologische aandeel in het assortiment te verhogen naar 15% in 2030 (zoals bij dagverse zuivel en AGF), of aan een fiscale stimulans om biologische producten goedkoper te maken, bijvoorbeeld via een btw-vrijstelling of het verlagen van de winstbelasting op biologische producten naar 0%. Uit een eerste verkenning van Questionmark en de Robin Food Coalition komt het 'verplicht bijmengen' van biologische zuivel in gangbare zuivel naar voren als de meest kansrijke en effectieve route op de korte termijn.

Met deze whitepaper-reeks starten Questionmark en de Robin Food Coalition een brede verkenning naar de randvoorwaarden en de impact van een dergelijke regeling. Voor een verkennend onderzoek van deze regeling, waaronder de doorrekening van de verschillende scenario's, is onderzoeksbureau CE Delft ingeschakeld. De resultaten van deze verkenning delen we in een reeks whitepapers, waarvan dit eerste deel de start vormt van het delen van onze steeds verder ontwikkelende kennis en inzichten.

**Biologisch areaal
in 2023**

15%

**Bijmengverplichting
een kansrijke route**

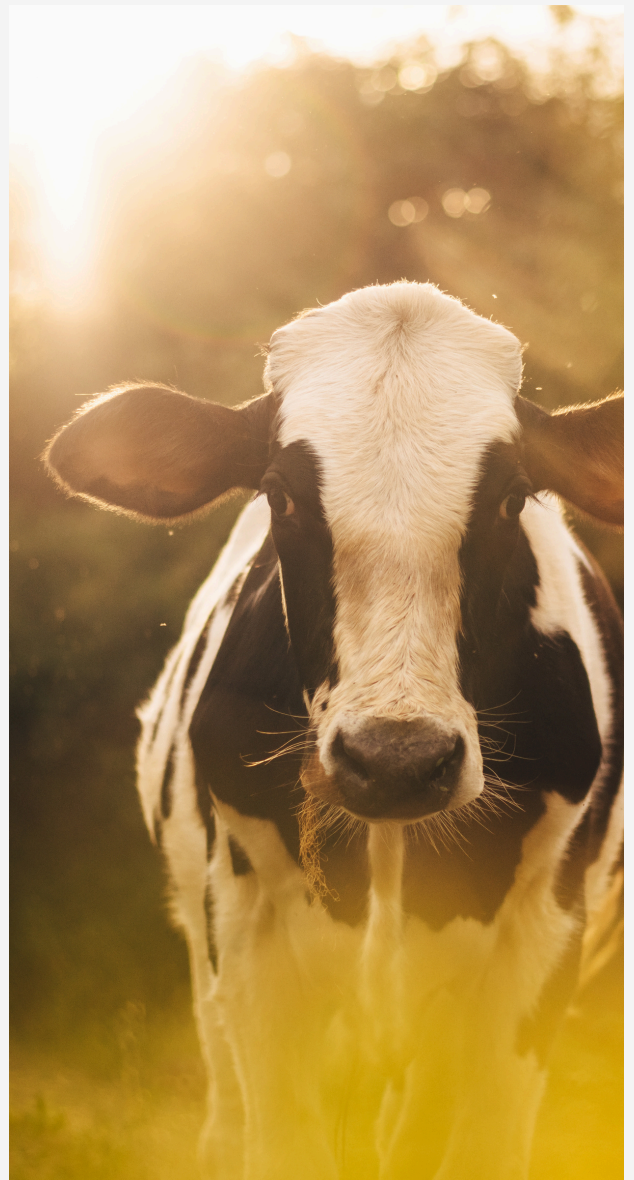
Verplicht bijmengen zorgt voor
schaalgrootevoordelen en haalt
de verantwoordelijkheid weg bij
de consument.

WAAROM BIJMENGEN

Naast de noodzaak voor boeren om te extensiveren – als onderdeel van het recent aangekondigde overheidsbeleid om Nederland van het stikstofslot te halen – bestaat er al langer een nationaal doel: het biologisch landbouwareaal moet groeien naar 15% in 2030. Kijkend naar het huidige percentage van 4,8% en de beperkte groei sinds 2020 (toen 3,7%) (CBS, 2026), dan is dit doel op basis van de huidige trend echter lastig te behalen. De zuivelsector is in Nederland veruit de grootste sector qua landgebruik, hoewel momenteel slechts 2,4% van alle geproduceerde melk biologisch is (Agrimatie, 2024). Een versnelling van de groei binnen de zuivelsector is dan ook cruciaal; vanwege de enorme omvang van deze sector heeft elke toename van biologische zuivel direct een grote impact op het totale landbouwareaal en het behalen van het nationale doel.

Een structurele groei van biologische zuivel kan niet zonder een sterke en structureel groeiende vraag. De Europese Rekenkamer (2024) concludeerde ook al dat de biologische ambitie zonder extra marktontwikkeling onhaalbaar is. Dit wordt bevestigd door recent onderzoek van Natuur en Milieu, waaruit blijkt dat 6 op de 10 gangbare melkveehouders best willen omschakelen naar biologisch. De harde voorwaarden die zij hiervoor stellen zijn ondersteuning bij de omschakeling én concreet zicht op een stabiele of groeiende vraag naar biologische melk. Het grote probleem is echter dat het huidige overheidsbeleid de stimulans vooral aan de productiezijde van de biologische landbouw legt.

Een bijmengverplichting richt zich juist op die ontbrekende vraagkant, waarbij nadrukkelijk geldt dat bijmenging geen doel op zich is, maar een instrument. Het is een instrument om sneller te kunnen opschalen en bestaande én omschakelende boeren te voorzien van een gegarandeerde meerprijs en langdurige afzetzekerheid. Door bij te mengen ontstaat de mogelijkheid om de verantwoordelijkheid voor de groei van biologisch eerlijk te verdelen over de verschillende ketenpartijen. Dit zorgt bovendien voor significante schaalgrootevoordelen, die noodzakelijk zijn om de meerkosten van aparte verwerking, distributie en logistiek te reduceren. Ten slotte is bijmengen een manier om de keuze niet langer volledig aan de consument over te laten, maar het initiatief vanuit de verkoopkanalen zelf te nemen.

WAT IS BIJMENGEN

In de praktijk houdt een bijmengverplichting in dat ketenpartijen jaarlijks een minimaal aandeel biologische zuivel in hun totale zuivelstroom moeten opnemen. Dit aandeel kan worden ingevuld met gangbare producten waarin biologische zuivel is gemengd, óf met volledig biologische producten. Het staat marktspelers hierbij volledig vrij om met 100% biologische producten aan hun verplichting te voldoen. Sterker nog, het instrument is er juist op ingericht om partijen te stimuleren dit waar mogelijk met 100% biologische producten in te vullen, aangezien dit een directere en makkelijkere verzilvering van de meerwaarde in de markt oplevert dan anoniem bijmengen. Hierbij gaat het nadrukkelijk om bijmenging van zowel reeds biologisch gecertificeerde melk als omschakelmelk – melk van boeren die al biologisch werken maar nog in de wettelijke transitieperiode zitten.

Om die markt de ruimte te geven om mee te groeien en de stijging van de consumentenprijs minimaal te houden, start het verplichte aandeel laag en loopt het jaarlijks op tot het doel voor het biologische areaal is bereikt. Op deze manier ontstaat er een voorspelbare, structurele vraag die zekerheid geeft over afzet en prijs, wat zowel bestaande biologische boeren als gangbare melkveehouders met omschakelplannen de nodige zekerheid biedt.

De periode van verplichting kan in eerste instantie worden gekoppeld aan het behalen van het nationale doel van 15% biologisch areaal in 2030. Dit hoeft echter geen eindstation te zijn. Gezien de Europese ambitie van 25% in 2030, en de breder gedragen noodzaak tot structurele verduurzaming, is de bijmengverplichting ontworpen als een dynamisch instrument. Zodra de initiële doelstellingen zijn bereikt, kan de overheid de lat stapsgewijs verhogen om de markt stabiel naar een volgend niveau te loodsen. Op de zeer lange termijn fungeert bijmengen zo als het vliegwiel voor een fundamentele transitie: naarmate de markt verder groeit - en grondgebonden veehouderij met uitsluitend natuurlijke gewasbescherming en bemesting de nieuwe standaard worden - beweegt het instrument organisch mee tot het uiteindelijk opgaat in algemene kwaliteitswetgeving voor de gehele sector.

HOE BIJMENGEN TE ORGANISEREN

De organisatie van bijmengen kan via twee wegen vorm krijgen: via vrijwillige afspraken met ketenpartijen vastgelegd in een convenant, of via een wettelijke verplichting vanuit de overheid. Dat dit een beproefde methode is, bewijzen vergelijkbare, inmiddels operationele routes voor groen gas, recyclebare plastics en hernieuwbare brandstoffen voor de luchtvaart.

Ook bij het voorgenomen stikstofbeleid van het huidige kabinet sluit dit instrument goed aan. De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur spreekt daarin het voornemen uit om harde afspraken te maken met supermarkten en verwerkers om bij te dragen aan de marktvaart naar biologisch. Mocht het de Minister niet lukken om deze afspraken op vrijwillige basis te maken, dan zal hij overgaan tot wetgeving. Voor zowel afspraken als wetgeving zou bijmengen een goede invulling zijn.

Bovendien kan dit instrument op termijn Europees worden uitgerold. Gezien de sterke verwevenheid van de Europese zuivelmarkt voorkomt een grensoverschrijdende aanpak een ongelijk speelveld tussen lidstaten. Een Europese richtlijn kan hierbij per land een stapsgewijs bijmengdoel vastleggen dat meegroeit met de lokale markt. Zo'n Europese aanpak hoeft bovendien niet te leiden tot onnodige transportkilometers met fysieke melkstromen; door aan te sluiten bij bestaande Europese systemen van hernieuwbare certificaten, kunnen verwerkers en retailers via een administratief 'mass balance'-model biologische volumes uitwisselen om de markt op Europese schaal te stimuleren.

TWEE MOGELIJKE VARIANTEN VAN BIO BIJMENGEN

Bron: CE Delft

Samenvatting	Variant 1 – Begin van de keten	Variant 2 – Eind van de keten
Aangrijpingspunt	Verwerkers (alle voor verwerking aangediende melk)	Inkoopkantoren (alle huismerk verse zuivelproducten)
Aantal partijen	27	6
Doel bio-areaal	15% in melkveesector in 2030	15% in melkveesector in 2030
Benodigd bijmeng%	Ca. 7% in 2030	Ca. 35% in 2030
Klimaatteffect ¹	Ca. 1 Mton CO ₂ -eq. reductie/jaar in 2030	Ca. 1 Mton CO ₂ -eq. reductie/jaar in 2030
Stikstofeffect ¹	Ca. 2 kton NH ₃ -reductie/jaar in 2030	Ca. 2 kton NH ₃ -reductie/jaar in 2030
Nationale kosten	30 tot 60 miljoen euro per jaar	30 tot 60 miljoen euro per jaar
COC-modellen	Fysieke bijmenging, of hybride modellen ²	Fysieke bijmenging
Kansen	<ul style="list-style-type: none"> • Directere link met areaal en daarmee meer zeker qua doelbereik. • Dekt exportstromen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Directere link met Nederlandse consument. • Hoger vermogen om meerkosten deels te absorberen.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelmogelijkheden via import buitenlandse zuivel³ verderop in de keten. • Verwerkers beperkte marges en absorbeerend vermogen meerkosten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Import goedkopere biologisch zuivel uit buitenland.

¹ Deze reductie hangt samen met extensivering en een lagere melkproductie.

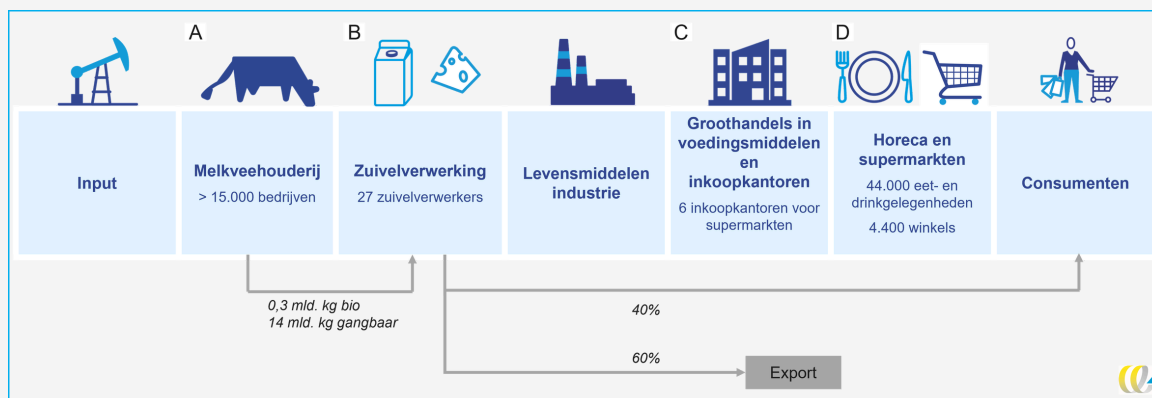
² Bijvoorbeeld fysieke bijmenging met administratieve borging voor de nationale markt en administratieve bijmenging voor het exportdeel.

³ Dit kan zowel reguliere als biologische zuivel zijn.

HOE KAN DEZE MAATREGEL ERUITZIEN?

Bron: CE Delft

De bijmengverplichting geldt voor de totale zuivelstroom, inclusief melk, kaas, yoghurt en andere producten. Deze stroom kan zowel worden ingevuld met volledig biologische producten als met producten waarin biologische zuivel is bijgemengd bij gangbare zuivel. Er zijn verschillende varianten denkbaar, bijvoorbeeld een verplichting aan het begin van de keten bij zuivelverwerkers (hier onderzocht als Variant 1) en aan het einde van de keten bij inkoopkantoren (Variant 2). De plaatsing van deze twee varianten binnen de zuivelketen staan weergegeven in onderstaand figuur. Vanuit deze varianten analyseren we de effecten van de verplichting.

N.B. De figuur is samengesteld op basis van meerdere bronnen. De indeling van de ketenschakels is gebaseerd op PBL (2019) en ZuivelNL (2025). De cijfers over gangbare en biologische melkproductie en het exportaandeel zijn gebaseerd op ZuivelNL (2025).

Bij het ontwerp van de verplichting hanteren we drie aannames:

- Het ambitieniveau van de bijmengverplichting is het bereiken van het Nederlandse doel van 15% biologisch areaal in 2030 binnen de zuivelsector.⁵ Variant 1 leidt tot lagere bijmengpercentages, omdat daarmee het grootste deel van de exportmelk gedekt is (zie tekstkader 'Effecten op areaal, stikstof en klimaat').
- De extra vraag naar biologische zuivel wordt volledig ingevuld met Nederlandse productie.
- De regeling wordt wettelijk ingevoerd, omdat dit over het algemeen effectiever is om doelen te halen dan vrijwillige convenanten (CE Delft, 2025). Ketenafspraken kunnen worden gemaakt om eventuele ongewenste neveneffecten (bijvoorbeeld ontwijk via import) tegen te gaan. De doelstelling wordt gecontroleerd opgehoogd, zodat deze haalbaar is.

⁵ Uitgaande van momenteel 6% betekent dit dat er ongeveer 2,5 keer zoveel biologisch areaal nodig is.

Chain of Custody (COC)-systemen voor bijmenging⁶ :

een Chain of Custody-systeem bepaalt hoe biologische zuivelvolumes door de keten worden gevolgd, geregistreerd en toegerekend aan producten of gebruikers (Iseal, 2025). Er zijn grofweg twee opties voor de bijmengverplichting voor biologische zuivelproducten: administratieve bijmenging en fysieke bijmenging met administratieve borging.

Voor de Nederlandse markt lijken vooral COC-modellen kansrijk die fysieke bijmenging te combineren met administratieve borging. Voorbeelden zijn controlled blending of batch-level mass balance. Deze modellen bieden flexibiliteit in de uitvoering, waardoor kosten kunnen worden beperkt voor bedrijven, terwijl de claim richting de consument in grote mate herleidbaar blijft. We zien deze COC-modellen als voorkeursoptie voor zowel Variant 1 als 2.

Zuiver administratieve bijmenging is mogelijk wel interessant voor de exportmarkt, omdat het exportdeel geen invloed heeft op de Nederlandse consument. Een bijkomend voordeel is de flexibiliteit: biologische zuivel kan worden ingezet waar dit het meest efficiënt is. Variant 1 heeft een grotere invloed op de exportmarkt en daarbij zou een hybride systeem overwogen kunnen worden, waarbij fysieke bijmenging met administratieve borging wordt gehanteerd voor de nationale markt en administratieve bijmenging voor het exportdeel. In de verdieping gaan we hier verder op in.

Type systeem	Uitleg	Voor- (+) en nadelen (-)
Administratieve bijmenging Book en Claim; Mass Balance zonder fysieke borging ⁷	Biologische en niet-biologische zuivel fysiek gemengd, terwijl het biologisch aandeel administratief wordt geregistreerd en toegerekend aan producten of afnemers. Dit loopt bijvoorbeeld via verhandelbare credits. De biologische claim is hierbij niet (altijd) gekoppeld aan de fysieke samenstelling van het product	(+) Meer flexibiliteit en efficiëntie voor bedrijven; lagere administratieve- en conformiteitslasten voor bedrijven. (-) Potentieel misleidend voor consument. Fraudegevoeliger.
Fysieke bijmenging met administratieve borging Controlled blending; Mass balance met fysieke borging ³	Biologische en niet-biologische zuivel worden fysiek gemengd, maar met administratieve borging. Het eindproduct bevat een vooraf vastgesteld en verifieerbaar aandeel biologische melk. Hierdoor zijn de claims herleidbaar naar de fysieke samenstelling van het product.	(+) Biedt enige zekerheid aan consumenten over de duurzaamheidsclaims, terwijl ook enige flexibiliteit geboden kan worden aan bedrijven. (-) Biedt minder flexibiliteit aan bedrijven dan administratief bijmengen.

⁶ In alle systemen blijft ruimte voor een aparte, volledig biologische productstroom. Deze 100% biologische producten bedienen consumenten die bewust voor biologisch kiezen en tellen mee voor het totale verplichte biologische volume in de sector.

⁷ Bij Mass Balance hangt de mate van koppeling tussen de duurzaamheidsclaim en het product sterk af van de uitwerking. In principe kan de koppeling ook groot zijn. Naarmate meer flexibiliteit wordt toegestaan, neemt de fysieke relatie tussen de duurzame input en het eindproduct af.

EFFECTEN OP BIOLOGISCH AREAAL, KLIMAAT EN STIKSTOF

Bron: CE Delft

Het huidige biologische areaal voor melkveehouderij is circa 50 kha (grasland + groenvoeder). Dit is ongeveer 6% van het totale landgebruik van de melkveehouderij (CBS, 2026). Met circa 75 kha extra biologisch areaal komt dit op 15%. Met deze fair share voor de zuivelsector komt het totale Nederlands biologische landbouwareaal op circa 7%.⁸ Bij een biologische melkproductie van 7 tot 9 ton melk per hectare (Agrimatie, 2026a) komt dit overeen met circa 500 tot 700 miljoen kg extra biologische melk. Bij een gemiddelde bedrijfsgrootte van 70 hectare betekent dit ongeveer 1.000 aanvullende biologische melkveebedrijven.⁹ Als deze extra biologische melk volledig in Nederland wordt geproduceerd, leidt dit tot de volgende bijmengverplichtingen:

- **Variant 1 – begin van de keten:** bijmengverplichting van **circa 7%**;
- **Variant 2 – eind van de keten:** bijmengverplichting van **circa 35%**.

Hierbij is gecorrigeerd voor het feit dat ongeveer 20% van de in Nederland geproduceerde zuivel wordt geconsumeerd via huiskamer verse zuivelproducten¹⁰, en daarmee de link van de bijmengverplichting met het Nederlands areaal minder direct is. Om deze reden is het bijmengpercentage in deze variant hoger.

De uiteindelijke cijfers worden door veel zaken beïnvloed: veranderingen in import- en exportstromen en in totaal in Nederland verwerkte volumes, veranderingen in totaal areaal in gebruik door de melkveehouderij, in- of extensivering van de sector. In de verdieping gaan we hier verder op in.

Biologische melkveehouderij heeft per hectare lagere emissies dan gangbare melkveehouderij. Volgens Wageningen University & Research (2023) liggen de broeikasgasemissies per hectare ongeveer een derde lager. De ammoniakemissies liggen naar schatting 40 tot 50% lager. Deze reducties hangen samen met extensivering en dus met lagere melkproductie en minder melkkoeien in Nederland. Op basis hiervan is het effect van 65 kha extra biologisch areaal indicatief doorgerekend. Daarbij zijn de emissiereducties uit Wageningen University & Research (2023) lineair geëxtrapoleerd naar het benodigde extra areaal. Deze omschakeling levert naar schatting de volgende reducties op:

- 1 Mton CO₂-eq. (waarvan circa 60% in de keten en 40% nationaal);
- 2 kton NH₃.

Daarnaast gebruikt de biologische melkveehouderij geen synthetische gewasbeschermingsmiddelen, wat positief kan bijdragen aan de lokale biodiversiteit.

PBL gaf in september 2025 aan dat voor het behalen van het Nederlandse klimaatdoel voor 2030 (55% reductie ten opzichte van 1990) er 13 tot 22 Mton extra reductie nodig is (PBL, 2025). Daarvoor is 4 Mton aanvullend beleid nu in overweging, waardoor een resterende opgave van 9 tot 18 Mton overblijft. De bijmengverplichting zou hiervan circa 6 tot 11% kunnen invullen.

⁸ 125 kha van een totaal landbouwareaal van 1.799 kha (CBS, 2025).

⁹ Het totale aantal melkveebedrijven in Nederland is momenteel circa 12.000 (CBS, 2025).

¹⁰ Circa 40% van alle in Nederland geproduceerde zuivel wordt binnenlands geconsumeerd (ZuivelNL, 2025). Supermarkten verkopen circa 70% van het geconsumeerde voedsel (CE Delft, 2023) en circa 75% van de verkoop van verse zuivelproducten bij supermarkten zijn huiskamerproducten (NielsenIQ, 2026). Daarmee komt de consumptie op circa 3 miljard kg melkequivalenten (kaas etc., teruggerekend naar rauwe melk). Hierin is niet gecorrigeerd voor niet-verse zuivelproducten, zoals houdbare melk en ijs, omdat daar geen cijfers voor bekend zijn.

HOE NU VERDER

Dit eerste whitepaper vormt het startpunt van onze verkenning van verplicht bijmengen. In de volgende fase van dit traject brengen we in kaart hoe de voorgestelde varianten in de praktijk kunnen werken. Hierbij ligt onze focus op de praktische vormgeving van de regeling en de belangrijkste strategische keuzes die hiervoor nodig zijn. Voor het uitwerken van deze onderdelen schakelen we onderzoeksbureau CE Delft in.

In deze uitwerking richten we ons op de volgende onderdelen:

- **Scenario's en ingroeipad:** Het doorrekenen van de bandbreedtes en het jaarlijks oplopende bijmengpercentage dat nodig is om het doel van 15% biologisch areaal in 2030 stabiel te bereiken.
- **Ketenmodellen en logistiek:** Het aanscherpen van de ketenmodellen, waarbij helderheid wordt geschept over de bedrijfsspecifieke gevolgen van administratieve, fysieke of hybride bijmenging.
- **Variantenvergelijking:** Een nadere analyse van een verplichting aan het begin van de keten versus het einde van de keten. Hierbij kijken we naar de uitvoerbaarheid, administratieve lasten, de kostenverdeling tussen alle ketenpartijen en mechanismen om export- en importrisico's te ondervangen.

- **Inzet van omschakelmelk:** Het uitwerken van de randvoorwaarden en wegingen waaronder omschakelmelk tijdelijk kan meetellen, zonder dat dit nadelig uitpakt voor bestaande biologische boeren.
- **Lessen uit andere sectoren:** Het vertalen van reeds operationele bijmengverplichtingen - zoals bij groen gas, plastics en hernieuwbare brandstoffen in de luchtvaart - naar de wet- en regelgeving voor biologische zuivel.

Parallel aan deze technische verdieping blijven Questionmark en de Robin Food Coalition de komende tijd in gesprek met diverse stakeholders in de keten, waaronder grotere zuivelverwerkers, retailers, boerenorganisaties en beleidsmakers. De reacties, kritische vragen en waardevolle inzichten die naar aanleiding van dit eerste whitepaper naar voren komen, worden in deze dialoog en de verdere verkenning van het onderwerp meegenomen.

Met deze combinatie van een milieukundige en bedrijfseconomische onderbouwing en een sectorconsultatie beogen wij de sector en de overheid gericht te adviseren, om zo de transitie naar en de groei van biologische landbouw effectief te versnellen.

Agrimatie. (2024). De zuivelketen beeld.

<https://agrimatie.nl/SectorResultaat.aspx?subpubID=2232&oriID=2245&themaID=3577>

CBS. (2026, 10 april 2026). 3,1 procent meer oppervlakte biologische landbouw.

<https://www.cbs.nl/nlnl/nieuws/2026/15/3-1-procent-meer-oppervlakte-biologische-landbouw>

CE Delft. (2023). Duurzaam voedsel voor Den Haag.

CE Delft. (2025). True Pricing van consumptiegoederen.

NielsenIQ. (2026). BIO ontwikkelingen in Zuivel.

PBL. (2019). Dagelijkse kost. Hoe overheden, bedrijven en consumenten kunnen bijdragen aan een duurzaam voedselsysteem

PBL. (2025). Klimaat- en Energieverkenning (KEV) 2025.

Wageningen University & Research. (2023). Het perspectief van biologische landbouw: effecten van het vergroten van het areaal biologische akkerbouw en melkveehouderij op klimaat, natuur en dierenwelzijn.

ZuivelNL. (2025). Zuivel in cijfers 2024.

Initiatief en uitvoering:

Questionmark Foundation

Auteur: Charlotte Linnebank

Met bijdragen van: Volkert Engelsman, Titus Bekkering, Harald Lek.

CE Delft, welke in opdracht werkt van Robin Food Coalition en Questionmark.

Eindredactie: Puck Simons

Vormgeving: Joyce Goverde

Onderzoek CE Delft: Deze whitepaper is geschreven op basis van de Factsheet 'Bijmengverplichting biologische zuivel' (CE Delft, juni 2026).

Versie 1.1 - juli 2026 - copyright:
Stichting Questionmark

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen onder voorwaarde van bronvermelding:
Questionmark (2026), Whitepaper Bio Bijmengen deel I, Questionmark, Amsterdam.

Disclaimer:

Questionmark betracht de grootst mogelijke zorgvuldigheid bij het verzamelen van informatie en het opstellen van publicaties. Analyses zijn veelal gebaseerd op data van derden. Questionmark kan de accuraatheid of compleetheid van de informatie in dit rapport niet garanderen. Aan de inhoud van dit rapport kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. Questionmark aanvaardt uitdrukkelijk geen aansprakelijkheid voor informatie die door derden wordt gebruikt of gepubliceerd met verwijzing naar dit rapport.

QUESTIONMARK

We streven naar een wereld met een leefbaar klimaat, een bloeiende biodiversiteit, een eerlijke samenleving en goede gezondheid voor iedereen.

Om deze visie te realiseren, moeten meerdere negatieve trends in het huidige voedselsysteem worden omgebogen.

ROBIN FOOD COALITION

Robin Food Coalition maakt de Nederlandse landbouw groener, eerlijker en gezonder.

Dat doen we door de impact van duurzame landbouw transparant te maken, krachten te bundelen en nieuwe verdienmodellen te ontwikkelen.

CE DELFT

CE Delft draagt met onafhankelijk onderzoek en advies bij aan een duurzame samenleving. Het bureau onderscheidt zich onder andere door ervaring met bijmengverplichtingen in verschillende sectoren, en impact- en systeemanalyses over landbouw en voedsel.

Onze events, samenwerkingen en publicaties worden opgepikt door grote media, aangehaald in publieke en politieke debatten, en gebruikt door maatschappelijke organisaties in heel Europa.

Wij werken samen met missiegedreven organisaties, sectorpartners en filantropische fondsen die positieve verandering in het voedselsysteem willen versnellen. Deze samenwerkingen nemen verschillende vormen aan, van gezamenlijk onderzoek tot gefinancierde programma's en gedeelde belangenbehartiging, allemaal gericht op het omzetten van inzichten in echte marktbeving.

Interesse in het financieren van ons werk of de krachten bundelen met Questionmark? Neem contact op voor de mogelijkheden.

Onafhankelijke denktank voor een gezond, duurzaam en eerlijk voedselsysteem. Met feitelijk onderzoek, scherp debat en strategische samenwerking mobiliseren we de macht van retailers, merken en overheden om positieve verandering te versnellen. Questionmark wordt gefinancierd door filantropische giften.

Questionmark Foundation

Overhoeksplein 2
1031 KS Amsterdam
The Netherlands

info@thequestionmark.org
www.thequestionmark.org